

λίγνης φύσει, λαχόντες ἐκ φύσεως τὸ πλεονέκτημα τῆς εὐγενεστάτης καταγωγῆς, συνδεδεμένοι πρὸς τὸ παρελθὸν διὰ τῶν ἀρρήκτων δεσμῶν τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, σείς τοὺς ὑποίους ὄχι μόνον διψᾷ μαθήσεως καὶ ἔρωσ τοῦ καλοῦ, ὡς τοὺς ξένους, παρορμῶσιν εἰς ἐξέτασιν τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου παρελθόντος, ἀλλὰ καὶ καθῆκον ὑπὸ τῆς φιλοπατρίας ἐπιβαλλόμενον, εἴσθε προσφύεστατοι νὰ τὸ ἀναπλάσσητε ἐν πάσῃ τῇ αἴγλῃ αὐτοῦ. Οἱ τόποι, ἐφ' ὧν πατεῖτε, ἀψευδεῖς μάρτυρες καὶ βεβαιωταὶ ἱστορικῶν συμβάντων, τὰ μνημεῖα, περιλείμματα τοῦ ἀρχαίου βίου, ἅτινα ἀνὰ πᾶν βῆμα συναντᾶτε, ἡ περιβάλλουσα ὑμᾶς φύσις, ἐμπεφορημένη τῆς ἀναμνήσεως τῶν θεῶν, ὧν ἦτο τὸ προσφιλὲς ἐνδιαίτημα, πάντα ταῦτα εἶναι εἰσηγηταὶ τοῦ παρελθόντος καὶ ἀίδιοι ἐρμηνευταὶ αὐτοῦ. "Ὅταν δ' ἀνερχόμενοι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν βλέπετε περιλαμπόμενα ὑπὸ τοῦ ἀπλέτου φωτὸς τοῦ ἀττικοῦ ἡλίου τὰ λείψανα ἀπαρμιλλῶν ἀποτυπωμάτων τοῦ ἀναλλοιώτου ιδεώδους καλοῦ, καὶ τὴν περὶ

ὑμᾶς εὐκρινῶς καὶ εὐπεριγράφως διὰ τὴν διαύγειαν καὶ καθαρότητα τοῦ ἀέρος διαγραφομένην σκηνογραφίαν, τὰ περικλείοντα τὸν ὀρίζοντα ἡλιοθαλπῆ καὶ εὐγραμμά ὄρη καὶ τὴν ἐνδοξον τῆς Σαλαμῖνος θάλασσαν, πῶς νὰ μὴ συγκινήσῃ καὶ ἠλεκτρίσῃ καὶ ἀνυψώσῃ τὰς ψυχὰς ὑμῶν τὸ θεσπέσιον θέαμα, καὶ πῶς νὰ μὴ διαγεῖρη ἐν ὑμῖν αἰσθήματα καὶ ιδέας ἀνάλογα πρὸς τὰ καταλαμβάνοντα τοὺς ἀρχαίους ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς αὐτῆς φύσεως ἢ τοῦλάχιστον προσφῶν νὰ ὀδηγήσωσιν ὑμᾶς εἰς πλήρη καὶ ἐντελῆ κατανόησιν ἐκείνων;

"Ὅθεν εἰς ὑμᾶς ἀπόκειται ἡ συμπλήρωσις καὶ τελείωσις τοῦ ἀνατεθέντος μοι ἔργου, ἡ ἀναπαράστασις τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ κόσμου. Τῶν δ' ἐμῶν κόπων λαμπρότατον στεφάνωμα θὰ θεωρῶ, ἂν κατορθώσω ν' ἀναρριπίσω τὸ ἐν ὑμῖν αἶσθημα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος καὶ παρασκευάσω τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὅπως καρποφόρως δέχωνται τὰς ἐξ αὐτῆς ἐμπνεύσεις.

Ἡ Π Ε Θ Α Μ Ε Ν Η

Διήγημα

Τὴν ἀγαποῦσα, τρελλὰ τὴν ἀγαποῦσα! Γιατί ἀγαποῦμε; Κ' εἶνε παράξεν' ἡ ἀγάπη; εἶνε παράξενον νὰ μὴν ἔχῃς μάτια μέσα 'ς τὸν κόσμο παρά γιὰ μιὰ ψυχὴ μονάχα, νὰ μὴν ἔχῃς μέσα 'ς τὸ νοῦ παρά μιὰ μονάχα γνώμη ἕνα καὶ μὸ μέσ' 'ς τὴν καρδιὰ καὶ μέσ' 'ς τὸ ττόμα ἕνα ὄνομα; ἕνα ὄνομα ποῦ ν' ἀνεβαίνει, ν' ἀνεβαίνει ἀκράτητα, σὰν τὸ νερὸ τῆς πηγῆς, 'ς τὰ χεῖλη· ν' ἀνεβαίνει ἀπ' τῆς ψυχῆς τὰ βῆθη, νὰ τὸ λές, νὰ τὸ ξηναλές, νὰ τὸ ψιθυρίζῃς ἀδιάκοπα, καὶ αὐτὸ νὰ εἶνε ἡ προσευχὴ σου.

Μὴ μοῦ ζητᾶτε νὰ σᾶς πῶ πῶς τὴν ἀγάπησα. Ἡ ἀγάπη πάντα εἶν' ἡ ἴδια, δὲν ἀλλάζει. Κἀπου τὴν εἶδα καὶ τὴν ἀγάπησα. Φτάνει τόσο. Ἐναν ὀλόκληρον χειμῶνα ἔζησα μέσα 'ς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς, μὲ τὴν ἔγνοια τῆς, μὲ τὰ ματιὰ τῆς, μὲ τὰ λόγια τῆς, μὲ τὰ χεῖδια τῆς· σκεπασμένος, ζευγαρωμένος, ἀλυσοδεμένος ἀπὸ ἐκείνην κι' ἀπὸ κάθε πρᾶγμα ποῦ ἦταν ἴδιό τῆς. Καὶ μ' ἕνα τέτοιο τρόπο, ποῦ δὲν ἐνοιώθη ποτε ξημέρωνε καὶ ποτε νύχτωνε, δὲν ἤξευρα κι' ἂν ἤμουν ζωντανὸς κι' ἂν ἤμουν πεθαμένος, ἂν ἔστεκα 'ς τὴ γῆ, ἂν πετοῦσα 'ς τὰ μισουράνια.

Καὶ νά! Πέθανε! Πῶς πέθανε; Δὲν τὸ ξέρω ἀκόμα, δὲν τὸ ξέρω πλέον.

"Ἐνα βράδιν ἐβρεχεν. Γύρισε 'ς τὸ σπίτι μου σκεμμένη. Τὴν ἄλλη μέρα ἔβηξε. Μιὰν ἐβδομάδα ἔβηξε, κι' ἔπεσε 'ς τὸ κρεβάτι.

Τί ἔτρεξεν ὕστερα; δὲν τὸ ξέρω,

Ἡρθ' ὁ γιατρός, τῆς διώρισε γιατρικὰ, ἐφυγεν ὁ γιατρός. Μιὰ γυναῖκα τῆς ἔδινε τὸ γιατρικό. Ζεστά τὰ χεράκια τῆς, τὸ μέτωπό τῆς ἔκαιγε νοτισμένο, λυπητερὰ ἔλαμπαν ἡ ματιαίς τῆς. Τῆς ὠμιλοῦσα, μοῦ ἀποκρινόταν. Τί ἐλέγαμε; δὲν τὸ ξέρω. "Ὅλα τὰ λησιμόνησα, ὅλα, ὅλα. Πέθανε. Θυμοῦμ' ἕνα μισὸ ἀναστέναγμα, ἕνα μισὸ ἀναστέναγμα, ἀσθενικό, τὸ ὕστερό τῆς. «Ἄ!» ἔκαμεν ἡ νοσοκόμος. Καὶ τὸ κατάλαθα, τὸ κατάλαθα ἐκείνο τὸ «Ἄ!»

Ἀπὸ τότε δὲν ἐνοιώσα τίποτε. Τίποτε. Ἡρθεν ὁ παπᾶς. Κρυφομίλησε μ' ἕναν ἄλλον καὶ τὸν ἄκουσα ποῦ εἶπεν: «Ἡ ἀγαπητικιά του.» Μ' αὐτὸν τὸν λόγο μοῦ φάνηκε πῶς τὴν ἔβρισεν. Ἀφοῦ πέθανε, κανεὶς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸ γνωρίζῃ αὐτό. Τὸν ἐδιώξα τὸν παπᾶ. Κ' ἦρθεν ἕνας ἄλλος, καλὸς, γλυκομίλητος. Μοῦ ἔμιλησε γιὰ 'κεινὴ, καὶ μ' ἔκαμε κ' ἔκλαψα.

"Ὅσο ποῦ νὰ τὴ θάψουν, γιὰ χίλια πράγματα ἦρθαν καὶ μοῦ ζητοῦσαν τὴ γνώμη μου. Δὲν τὰ θυμοῦμαι πλέον. Θυμοῦμαι μόνον τὸ νεκροκρέβατο κι' ἀκούω τοὺς χτύπους τοῦ σφυριοῦ ποῦ τὴν ἐκάρφωναν μέσα.

Τὴν ἔθαψαν. Θαμμένη ἐκείνη! Μέσα 'ς ἕνα λάκκο! Ἐτρεξάν 'ς τὸ σπίτι μερικοὶ φίλοι. Κ' ἐγὼ ἔφυγ' ἀπ' τὸ σπίτι. Ἐφυγα' ἐτριγύριζα μέσα 'ς τοὺς δρόμους. Ἀργὰ γύρισα 'ς τὸ σπίτι. Τὴν ἄλλη μέρα ταξίδευα.

Χθὲς ξαναγύρισα ἐδῶ πέρα.

Καὶ καθὼς ξηναίειδα τὴν κάμαρά μου, τὴν

κάμαρά μας, τὸ κρεβάτι μας, τὰ πράγματά μας, κι' ὄλο τὸ σπίτι ἐκεῖνο μ' ὄλην ἐκείνη τὴ ζωὴ ποῦ ἀφίνει πίσω του ὁ πεθαμένος, ὅταν τὰ ξαναεῖδα, ξανακύλισεν ὁ καῦμός μου, καὶ μετὶ τὴ ὀρμή! ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο καὶ νὰ πέσω κάτω. Πῶς νὰ μείνω ἀνάμεσα 'ς ἐκεῖνα ὄλα, νὰ βλέπω γύρω μου τοὺς τοίχους ποῦ ἔκλεισαν, ποῦ τὴν ἐσκέπασαν κι' ὅπου κρατοῦσαν ἢ σχισματιαῖς των χίλια δυό— πῶς νὰ τὰ πῶ!—ἀπὸ τὴ σάρκα της κι' ἀπὸ τὴν πνοή της; Κ' ἔτρεξα πάλι νὰ φύγω. Ἐξαφν ἐκεῖ ποῦ σίμωνα 'ς τὴν πόρτα, πέρασα μπροστὰ ἀπὸ τὸν μεγάλο τὸν καθρέφτη ποῦ τὸν εἶχε στυλωμένον ἐκεῖ 'ς τὴν εἴσοδο γιὰ νὰ κυττάζεται κάθε μέρα ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια, τὴν ὥρα ποῦ ἔβγαιεν ἔξω, γιὰ νὰ βλέπῃ ἂν τῆς ἐπήγαινε καλὰ ὁ στολισμός της, ἀπὸ τὸ χτένισμα ὡς τὰ ποδηματάκια της.

Καὶ σταμάτησα ἴσα δλοῖσα μπρὸς 'ς τὸ γυαλί ποῦ τόσαις φοραῖς τὴν καθρέφτισε· τόσαις φοραῖς, ποῦ κατὶ βέβαια θὰ κράτησεν ἀπὸ τὴν εἰκόνα της.

Κ' ἐστέκομουν ἐκεῖ ὀλόρθος, λαχταριστός, μετὰ μάτια καρφωμένα 'ς τὸ γυαλί, ἀπάνου 'ς τὸ βελὺ κι' 'ς τ'ἀδειανὸ γυαλί ποῦ τὴν εἶχεν ὄμω, ὀλόκληρη περιλάβει, ποῦ τὴν εἶχε δική του, ὅπως τὴν εἶχα κ' ἐγὼ κι' ὅπως τὴν εἶχαν καὶ τὰ μάτια μου. Καὶ μοῦ φάνηκε πῶς τ' ἀγαποῦσα τὸ γυαλί, καὶ τὸ ἔγγιξα. . . κρύο ποῦ ἦταν! Ἄχ! ἡ ἐνθύμησις! ἡ ἐνθύμησις! καθρέφτης ποῦ βρασανίζει, καθρέφτης ποῦ φλογίζει, καθρέφτης ζωντανός, καθρέφτης φοβερός, ποῦ μᾶς κάνει καὶ ὑποφέρουμε τοῦ κόσμου ὄλου τὰ μαρτύρια! Καλότυχος ὁ ἄνθρωπος ποῦ μέσα 'ς τὴν καρδιά του, σὰν σὲ γυαλί, γλυστράει κι' ἀφανίζεται κάθε εἰκόνα, καὶ λησμονεῖ κάθε τι ποῦ ἐκράτησε, κάθε τι ποῦ ἐπέρασε μπροστὰ του, κάθε τι ποῦ ἀντικρύσθη καὶ καθρεφτίσθη μέσα 'ς τὸν ἔρωτά του. Ἄχ! τί ὑποφέρω!

Ἐβγῆκα, καὶ χωρὶς νὰ ξέρω, χωρὶς νὰ θέλω, τράβηξα κατὰ τὸ νεκροταφεῖο. Ἦυρα τὸν τάφο της ἀπλούστατο μ' ἓνα μαρμαρίνο σταυρὸ καὶ μετὰ τρία λόγια:

Ἠγάπησεν, ἠγαπήθη, ἀπέθανεν.

Ἦταν ἐκεῖ ἀποκάτου, σαπισμένη! Φρίκη! Μ' ἔπιασαν λυγμοὶ κ' ἔπεσα μετὰ τὸ μέτωπο 'ς τὸ χῶμα.

Ἐμείνα ἐκεῖ πολλή, πολλὴν ὥρα. Ἦρε κ' ἐβράδιαζε. Καὶ τότε μοῦ γεννήθηκε παράξενος πόθος, τρελλὸς πόθος ἀγαπητικῶ ἀπελπισμένου ἐρρίζωσε μέσα μου. Ἦθελα νὰ περάσω τὴ νύχτα σιμὰ της μετὰ τὴν ὀρμήν 'ς τὸ μνήμα της. Ἀλλὰ θὰ μ' ἔβλεπαν καὶ θὰ μ' ἔδιωχναν. Τί νὰ κάμω; Ἐπונהυθῆκα κ' ἐγὼ. Σηκώθηκα κι' ἄρχισα νὰ τριγυρνῶ ἐκεῖ μέσα. Κκι' τραβοῦσα, καὶ τραβοῦσα. Τί μικρὴ ποῦ εἶν' ἡ

χώρα ἐτούτη, μπροστὰ 'ς τὴν χώρα τὴν ἄλλη τῶν ζωντανῶν. Ὅμως πόσο περισσότεροι ἀπὸ τοὺς ζωντανούς εἶνε οἱ πεθαμένοι! Χρειαζονται στίτια ψηλά, καὶ δρόμοι καὶ πλατεῖαις γιὰ ταῖς τέσσαραις γενεαῖς ποῦ βλέπουν μαζί τὸν ἥλιο, καὶ πίνουν τὸ νερὸ τῆς πηγῆς καὶ τὸ κρασί τοῦ ἀμπελιοῦ καὶ τὸ ψωμί τοῦ κάμπου.

Καὶ γι' αὐταῖς ὄλαις τῶν νεκρῶν ταῖς γενεαῖς, γιὰ ὄλον αὐτὸν τὸν κόσμον ποῦ τραβάει γραμμὴ καὶ φθάνει ἴσα μ' ἐμᾶς, τίποτε σχεδόν, ἓνα στρέμμα, σχεδόν τίποτε δὲν χρειάζεται! Ἡ γῆ τοὺς ξαναπαίρνει, ἡ λήθη τοὺς ξεγράφει· ἐτελείωσε!

Ἐ τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸ κοιμητῆρι τὸ κατοικημένο, τὸ περιποιημένο, ἔξαφν' ἀντίκρυσα τὸ κοιμητῆρι τὸ ἔρημο. Μέσα 'ς ἐκεῖνο οἱ νεκροὶ ποῦ πάληωσαν γίνονται ἓνα μετὰ τὴν γῆ· οἱ σαυροὶ πέφτουν σαρακωμένοι γεμᾶτο ῥόδα ἐλεύθερα καὶ μαῦρα κυπαρίσσια δυνατωμένα ξαπλώνεται, θλιβερό καὶ ἀσύγκριτο περιβόλι, θρεμμένο ἀπὸ σὰρξ' ἀνθρώπινη.

Ἦμουνα μόνος, ὀλόμονος. Μαζεύθηκα 'ς ἓνα χλωρὸ δέντρο, κι' ὀλόκληρος σκεπάσθηκα μετὰ χοντρά του καὶ τὰ σκοῦρά του κλαδιά.

Κ' ἐπερίμενα σφιχταγκαλιασμένος μετὰ τὸν κορμὸ του σὰν ναυαγὸς πᾶνω 'ς τὸ ξύλο.

Ὅταν ἦρθεν ἡ μαύρη νύχτα, ἡ καταμυρρη, πετάχθηκ' ἀπὸ τὸν κρυφῶνά μου κι' ἄρχισα νὰ περπατῶ μετὰ βήματ' ἀλαφρὰ κι' ἄργα μέσα 'ς τὸν τόπον ἐκεῖνο τὸ νεκρόσπαρτο.

Ἐφερα γύρους πολλούς, πολλούς, πολλούς. Καὶ δὲν μπορούσα νὰ τὴν ξαναυρῶ. Μετὰ ἀνοιγμένην ἀγκαλιά, μετὰ μάτια ὀλάνοιχτα, σκόντοφτα 'ς τοὺς τάφους μετὰ τὰ χέρια, μετὰ τὰ πόδια, μετὰ τὰ γόνατα, μετὰ τὸ στῆθος, μετὰ τὸ κεφάλι ἀκόμη, κ' ἐμπρὸς τραβοῦσα καὶ δὲν τὴν εὑρίσκα. Κ' ἔπιανα καὶ ψηλαφοῦσα σὰν τυφλὸς ποῦ ἀναζητᾷ τὸ δρόμον του, σταυρούς, κάγκελα σιδερένια, γυαλένια στεφάνια κι' ἀνθοστέφανα μαρμαμμένα. Καὶ διάβαζα τὰ ὀνόματα μετὰ δάχτυλά μου ποῦ τάσερα ἀπὸ ἓνα εἰς ἄλλο γράμμα. Τί νύχτα! τί νυχτιά! Καὶ δὲν τὴν εὑρίσκα.

Φεγγάρι, τίποτε. Τί νύχτα! Μ' ἔπιασε φόβος, φρικτὸς φόβος μέσα 'ς τὰ μονοπάτια τὰ στενά, δεξιά κι' ἀριστερά ἀνάμεσ' ἀπὸ τάφους! Μνήματα! μνήματα! Ὅλο καὶ μνήματα! Δεξιά, ζερβά, μπροστὰ μου, γύρω μου, παντοῦ, μνήματα! Ἐκάθισα ἐπάνου εἰς ἓνα, δὲν ἤμποροῦσα πλέον νὰ περπατήσω, τὰ γόνατά μου ἐλύγιζαν. Ἄκουα τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς μου! Κι' ἀκόμη γροικοῦσα κατὶ ἄλλο! τί; μιὰ βοή πνιγμένην. ἄφραστη. Ἦταν μέσα 'ς τὸ ξετρελλαμένο μου κεφάλι, μέσα 'ς τὴν νύχτα τὴν ἀπέραστην, ἡ μήπως ἡ βοή ἐκείνη ἔφτανεν ἀπὸ κάτω ἀπ' τὴν κρυφὴ τὴν γῆ, τὴν γῆ τὴν

σπαρμένη με άνθρωπινα κορμιά ; Και κύτταζα
τριγύρω μου.

Πόσον κικρόν άπόμεινα εκεί πέρα ; Δέν γνω-
ρίζω. Με παράλυσεν ό φόβος, με μέθυσεν ή λα-
χτάρα, μου ήρχονταν νά ούρλιάσω, λίγο έλειψε
νά πεθανώ.

Κ' έξαφνα μου φάνη πώς ή μαρμαρένια πλάκα
πού κάθουμιν άπάνου της, έσειέθη έσειέθη 'σάν
νά τήν έσήκωνε κανείς. 'Σάν άστραπή τινάχ-
θηκα πρός τό έλλο μνήμα τό γειτονικό, και
είδα, ναι, είδα τήν πλάκα πού άφησα, τήν
είδα νά στυλώνεται όλάνοιχτη και φάνηκε ό
νεκρός, ένα γυμνό σκέλεθρο πού τήν έσήκωνεν
όρθή με τήν καμπουριασμένη πλάτη του. Κ'
έβλεπα κ' έβλεπα καθαρία, μ' όλο τής νύχτας
τό σκοταδι. Και διάβατα 'ς τού τάφου άπάνου
άπάνου τό σταυρό:

*'Ενθάδε κείται ό 'Ιάκωβος 'Ολιβάρ πετη-
κορτούτης. Φιλόστοργος, τίμιος, αγαθός, άρε-
παύθη έν Κυρίω.*

Και νά ! κ' ό ίδιος ό νεκρός έσκυψε κ' έδια-
βασε τά γραμμένα τού τάφου του. 'Επειτα
πήρε μιá πέτρα από τή γή, μιá μυτερή πε-
τρούλα, κ' άρχισε με προσοχή νά τά σβύνη
τά γράμματα. Και τ' έσβυσεν όλα ήσυχα ήσυχα
κυττάζοντας με τά κούφια του τά μάτια τόν
τόπο πού ήταν πριν σκαλισμένα και με τήν
άκη από τό κόκκαλο πού είχε για δάχτυλο
έγραψε με γράμματα φωτερά σάν εκείνα πού
κάνουμε 'ς τόν τοίχο με τό φώσφορο:

*'Εδώ άναπαύεται ό 'Ιάκωβος 'Ολιβάρ, πε-
νήντα χρόνων άνθρωπος. Με τήν κακία του
έκαμε τόν πατέρα του νά πεθάνη μιάν ώρα
άρχήτερα για νά τόν κληρονομήση, βασάνι-
σε τήν γυναϊκά του, βασάνισε τά παιδιά του,
άπάτησε τούς γειτόνους, έκλειψε όσα μύρεσε
και πέθανε κακομοίρης.*

Κι' άφού τελείωσε τό γράψιμο ό νεκρός ασά-
λευτος έκύτταξε τό κατόρθωμά του. 'Εκύτταξε
κ' έγώ τριγύρω μου και είδα πώς είχαν άνοιξη
όλα τά μνήματα, πώς όλοι είχαν σβύσει τά πέμ-
ματα τά σκαλισμένα από τους δικούς των έπά-
νω 'ς τής πλάκας των, για νά γράψουν έπάνω
εκεί τήν αλήθεια.

Κ' έβλεπα πώς όλοι των ήταν φονιάδες, φθο-
νεροί, άτιμοι, ψεύταις, διπρόσωποι, δόλιοι, πώς
είχαν κλέψει, γελάσει, πώς είχαν κάμει όλεις
ταίς ντροπαίς και ταίς άχρειότητες, οι καλοί
πατέρες, ή πισταίς γυναϊκες, τάφωσιωμένα παι-
διά, ή σεμναίς παρθέναις, οι τίμιοι έμποροι, άρ-
σενικοί και θηλυκοί πού έβγαίναν όλοι άσπρο-
πρόσωποι.

Κ' έγραφην όλοι τους μαζί άπάνου 'ς τό κα-
τώφλι τού σπιτιού των τού παντοτεινού, τήν
πικρή, τή φοβερή, τήν άγια τήν αλήθεια πού ό
κόσμος δέν τήν ζέρει — ή κάνει πώς δέν τήν
ζέρει.

Στοχάσθηκα πώς κ' εκείνη θά είχε γράψει τήν
αλήθεια της. Και πλέον, άφοβα, τρέχοντας ανά-
μεσα 'ς τάνοιγμένα μνήματα, 'ς τά κούφια
και 'ς τά σκέλεθρα, έτράβηξα ίσα πρός τό μέρος
της βέβαιος τώρα πώς θά τήν εύρισκα.

Τήν έγνώρισ από μακριά, χωρίς νά ιδώ τό
πρόσωπό της σκεπασμένο από τό σάβανο.

Κι' άπάνου 'ς τό μαρμαρίνο σταυρό πού πριν
έδιάβασα :

'Ηγάπησεν, ήγαπήθη, άπέθανε.

Εκνοιώ:

*'Εβγήκε μιάν ήμέρα για νά προδώση τόν
αγαπητικό της. 'Εβρεχε κρώσε, πέθανε.*

Φαίνεται ότι με περιμάζωζαν άνάσθητον τά
ξημερώματα κοντά 'ς ένα μνήμα.

(Κατά τόν Guy de Maupassant)

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΓΙΑΤΙ ΑΓΡΥΠΝΩ

Δυό γλυκά ματάκια, μάτια ζαφειρένια
μ' άνοιξαν πληγή
Κι' άγρυπνώ άπ' τόν πόνο κι' άγρυπνώ άπ' τήν
έννοια]
κι' άπ' τή συλλογή.

Τής νυκτός ή πάχνη χάνεται κ' εκείνη
όμοια με καπνό,
ή αύγή προβάλλει, τό ψεγγάρι σβύνει
κι' όμως άγρυπνώ.

'Αγρυπνώ τήν ώρα πού κρυφοφιλιούνται
τ' άστρα ζηλευτά,
άγρυπνώ τήν ώρα πού γλυκοκοιμούνται
τά ματάκια αυτά.

Τίνος είν' τά μάτια ; μη όρωτῆς έμένα,
κόρη εύγενική.
σύρε 'ς τόν καθρέφτη, και ζωγραφισμένα
θα τά 'δῆς εκεί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

